

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Lansarea Raportului de monitorizare a activității Consiliului Superior al Magistraturii

Cibotaru Mihaela · Monday, April 29th, 2013

În anul 2012, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a monitorizat activitatea Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova (CSM) și a examinat practicile CSM din anii 2010-2012. În urma monitorizării, a fost scris Raportul „*Transparența și eficiența Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova: 2010-2012*”, care a fost lansat astăzi.

CRJM a constatat că transparența CSM s-a îmbunătățit, însă mai multe acte ale CSM nu au fost publicate, deși legea cere publicarea acestora. Eficiența CSM ar putea fi îmbunătățită și mai mult prin perfecționarea practicilor interne ale CSM și prin implementarea adecvată a modificărilor legislative cu privire la sistemul judecătoresc adoptate în vara anului 2012. În pofida modificărilor legislative recente, alte modificări legislative sunt necesare pentru a fortifica rolul CSM de organ de autoadministrare judecătorească.

În actualul CSM, doar 6 din 12 membri sunt judecători. Modificările legislative din anul 2012 vor crea un CSM în care 7 membri vor fi judecători. Prezența Ministrului Justiției în cadrul CSM ar putea fi folosită pentru transmiterea doleanțelor CSM către subiecții cu drept de inițiativă legislativă. Pe de altă parte, prezența Procurorului General poate fi justificată cu greu, cel puțin atât timp cât avocatura nu este reprezentată. Mai mult, procedurile disciplinare împotriva judecătorilor intentate de Procurorul General vizau cauze în care judecătorii au pronunțat hotărâri inconvenabile procuraturii.

Legea acordă numeroase competențe CSM. Totuși aceasta nu prevede că CSM trebuie să asigure calitatea și eficiența sistemului judecătoresc. Pe de altă parte, unele competențe acordate prin legea actuală sunt atât de tehnice încât ar putea fi exercitate și instituțiile afiliate CSM. Totuși legea nu definește suficient de clar statutul entităților afiliate CSM și divizarea responsabilităților între acestea, iar Inspecția Judiciară nu se bucură de independență funcțională. În același timp, personalul CSM este redus. CSM ar trebui să ia o decizie strategică dacă ar vrea să continue activitatea de micro-management sau se concentrează pe administrarea la nivel macro a sistemului judecătoresc, delegând mai multe competențe entităților afiliate. În același timp, CSM nu trebuie să acționeze ca un „sindicat” al judecătorilor.

Prin modificările legislative din anul 2012, a fost clarificată procedura de selectare și promovare a judecătorilor. Institutul Național al Justiției (INJ) a fost gândit ca principala sursă de profesioniști pentru sistemul judecătoresc. Până la modificările legislative din anul 2012, 80% din judecători urmau a fi selectați din rândul absolvenților INJ, iar 20% din rândul practicienilor cu experiență.

Se pare c? acest coraport nu a fost respectat niciodat? de CSM. Pe de lat? parte, num?rul audien?ilor INJ este mult mai mic dec?t num?rul func?iilor vacante de judec?tor sau care vor deveni vacante ?n scurt timp. CSM ar trebui s? prognozeze num?rului de judec?tori noi de care va avea nevoie ?n anii urm?tori sistemul judec?toresc ?i s? creasc? num?rului audien?ilor INJ.

?ncep?nd cu anul 2010, activitatea Colegiului Disciplinar al CSM s-a ?mbun?t?it. Hot?r?rile acestuia sunt publicate ?i sunt motivate mult mai bine dec?t anterior. Caren?e legislative ?n ceea ce prive?te procedurile disciplinare ale judec?torilor, ar putea fi ?nl?turate prin proiectul de Lege cu privire la r?spunderea disciplinar? a judec?torului elaborat de Ministerul Justi?iei. Pe de alt? parte, ?n c?teva cauze examinate ?n 2012, CSM nu a pornit proceduri disciplinare dar a aten?ionat judec?torii asupra respect?rii legisla?iei, iar ?n alte c?teva cauze procedurile disciplinare au fost sistate de c?tre CSM din cauza c? judec?torul a depus cerere de demisie. Astfel de practici au permis unora s? conchid? c? CSM nu a ac?ionat suficient de ferm pentru a ?mbun?t?i disciplina ?n r?ndul judec?torilor ?i c? ?ncurajeaz? p?r?sirea onorabil? a sistemului de c?tre judec?tori ?n detrimentul procedurilor disciplinare.

?nregistrarea audio a ?edin?elor de judecat? ?i distribuirea aleatorie a ?edin?elor de judecat? sunt obligatorii. Totu?i, ?n anul 2012, mai pu?in de 15% din instan?ele judec?toare?ti d?n ?ar? ?nregistrau audio toate ?edin?ele de judecat?. De?i din 2010 ?ncoace CSM a constatat situa?ii evidente care sugerau c? distribuirea dosarelor ?n instan?? nu avea loc aleatoriu, ?n opinia autorilor raportului de monitorizare, CSM nu a reac?ionat suficient de ferm.

?edin?ele CSM sunt publice iar ordinea de zi a ?edin?elor ?i majoritatea hot?r?rilor sunt publicate pe pagina sa web. Cu toate acestea, transparen?a ?nc? nu a devenit o regul? pentru toate domeniile de activitate ale CSM, ale colegiilor ?i Inspec?iei Judiciare. Modalitatea de organizare a ?edin?elor CSM, ?n cadrul c?rora discutarea chestiunilor din ordinea de zi au loc, ?n mare parte, ?n cadrul „deliber?rilor”. Deliberarea ar trebui exclus? ?i stabilite ?edin?e publice ca regul?, cu excep?ia unor categorii de chestiuni care necesit? a fi examinate ?n ?edin?? ?nchis?.

Raportul „*Transparen?a ?i eficien?a Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova: 2010-2012*” con?ine peste 40 de recomand?ri. Acesta a fost elaborat cu sus?inerea financiar? a Programului de Drept al Funda?iei Soros-Moldova ?n cadrul Proiectului „*Contribu?ia la sporirea transparen?ei ?i eficien?ei activit??ii CSM din RM*”.

Raportul este disponibil [aici](#).

Raportul ?n limba englez? este disponibil [aici](#).

This entry was posted on Monday, April 29th, 2013 at 12:30 pm and is filed under [Nout??i](#)
You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.